
INFORMATOR WYDZIAŁOWY

Wydział Matematyki i Informatyki UAM, ul. Matejki 48/49, 60-769 Poznań

styczeń 1994

Senat, na swoim posiedzeniu w dniu 20.12.1993, pozytywnie zaopiniował kandydatury doc. dr hab. Andrzeja Rucińskiego, dr hab. Romana Murawskiego oraz dr hab. Pawła Domańskiego na stanowiska profesorów nadzwyczajnych.

★ ★ ★ ★ ★

Budżet Wydziału Matematyki i Informatyki na rok 1994 został zaplanowany na poziomie roku ubiegłego. Na przewidywane dochody składają się dotacja MEN, fundusze przekazane przez KBN na działalność statutową, fundusze na badania własne, opłaty za studia płatne oraz środki z Fundacji Batorego. Spodziewane środki na badania własne na ten rok, szacowane na 280 milionów złotych, po odliczeniu 15% narzutu oraz rezerwy Dziekana w wysokości 48 milionów złotych, zostaną podzielone na zakłady. Podział ten ma uwzględniać liczebność zakładów oraz stanowiska i stopnie naukowe pracowników.

★ ★ ★ ★ ★

Z dniem 2.01.1994 została wprowadzona na Wydziale odpłatność za wykonywanie dla pracowników odbitek kserograficznych na cele naukowe (kopiowanie artykułów, książek, itp.). Na opłatę w wysokości 400 złotych za stronę składają się koszty papieru, tonera oraz koszty eksploatacji i amortyzacji sprzętu. Opłatami za kopiowanie obciążane będą zakłady Wydziału i pokrywać je będą z przydzielonych funduszy na badania własne, a w razie ich wyczerpania – z grantów. Odbitki wykonywane dla celów dydaktycznych, np. materiały dla studentów, nie będą obciążały bezpośrednio funduszy zakładów, lecz fundusz Wydziału na działalność dydaktyczną. Z zakładowych funduszy na badania własne będzie można również pokrywać koszty niezbędnych do pracy zakładu materiałów eksploatacyjnych (papier do drukarek, dyskietki, materiały biurowe), które wydawane będą w pomieszczeniu kserografu.

★ ★ ★ ★ ★

Od stycznia tego roku Wydział rozpocznie wydawanie serii raportów technicznych (preprintów). W serii będą mogły być prezentowane przed ich właściwą publikacją artykuły złożone do druku w czasopismach specjalistycznych, materiały o charakterze studyjnym nie przeznaczone do publikacji (np. wyniki interesujących obliczeń numerycznych, algorytmy), teksty wystąpień na zjazdach, konferencjach, wykłady jubileuszowe. Pracownicy nie posiadający stopnia doktora habilitowanego, przed zgłoszeniem pracy do wydania w formie preprintu, będą musieli uzyskać akceptację samodzielnego pracownika naszego Wydziału. Ostateczną decyzję o publikacji oraz wysokości nakładu podejmować będzie prodziekan do spraw naukowych, a autor otrzyma około 15 egzemplarzy pracy.

★ ★ ★ ★ ★

Biblioteka Wydziału tworzy w systemie ISIS własną bazę danych, wprowadzając do niej opisy katalogowe nowych nabytków książkowych. Obecnie baza liczy około 550 opisów.

Z chwilą powstania komputerowej sieci bibliotecznej na Uniwersytecie, opisy katalogowe zawarte w Wydziałowej bazie danych (po ich odpowiednim dostosowaniu do wymogów sprzętowych i programowych) będą dostępne dla wszystkich użytkowników sieci.

* * * * *

Komisja Biblioteczna, która rozpoczęła działalność w tym roku akademickim, obradowała nad reorganizacją Biblioteki Wydziału. Wynikiem prac Komisji jest dokument zatytułowany "Studium-propozycja nowej organizacji biblioteki", opracowany przez prof. dra hab. Pawła Domańskiego i dra Krzysztofa Pawałowskiego. Wstępne propozycje zawarte w tym opracowaniu zmierzały do zastąpienia dotychczasowego ustawienia księgozbioru, zgodnego z zasadą *numerus currens*, układem zgodnym z porządkiem rzeczowym według klasyfikacji AMS. Po rozpatrzeniu istniejących możliwości, w warunkach lokalowych Wydziału realne okazało się stworzenie rozszerzonego księgozbioru podręcznego. Ułożony według klasyfikacji AMS, księgozbiór ten będzie się mieścił w pomieszczeniach obecnej czytalni studenckiej. Przygotowaniem do zmiany ustawienia pozostałej części księgozbioru byłoby przepracowanie pozostałej części katalogu rzeczowego Biblioteki według wzoru AMS, dokonane przez pracowników Wydziału reprezentujących wszystkie występujące na nim dziedziny matematyki.

* * * * *

Na przełomie roku 1993 i 1994 Wydział Matematyki i Informatyki UAM był w posiadaniu ponad 85 komputerów klasy IBM PC, w tym około 70 komputerów z procesorami 286, 386DX i 486DX. Jeśli uwzględnić również 14 komputerów poza klasą IBM PC, to właśnie przekroczyliśmy liczbę 100 komputerów na Wydziale. Wszystkie komputery klasy AT386 i 486 mają karty graficzne VGA-SVGA. Jesteśmy również w posiadaniu dwóch stacji roboczych: Sun SPARCstation LX z koprocesorem graficznym GX+ , czytnikiem CD-ROM-ów i streamerem oraz DEC 5000/ 25. Na Wydziale znajduje się 6 drukarek laserowych i kilkanaście mozaikowych. Większość sprzętu komputerowego (67 komputerów) stanowi wyposażenie 7-miu studenckich laboratoriów komputerowych. Laboratoria te, wyposażone w dwa serwery 486/ 33MHz/ 0.8GB i 386/ 33MHz/ 0.3GB, posiadają dwie lokalne sieci komputerowe. Jedna z nich wykorzystuje oprogramowanie NetWare 3.11, druga obsługuje dwa protokoły IPX i TCP/IP dla systemu NetWare 3.11 oraz dwóch systemów unixowych Solaris 2.1 i Ultrix. Do końca stycznia br. laboratoria studenckie w Coll. Mathematicum (31 komputerów) uzyskują dostęp do Internetu. Cały Wydział uzyska dostęp do Internetu w ciągu dwóch miesięcy. W tym celu wybrano wykonawcę instalacji sieciowych oraz zakupiono 30 kart sieciowych EtherLink III 16 bitowych firmy 3Com w które zostaną wyposażone komputery poszczególnych zakładów, dziekanatu i sekretariatu.

* * * * *

Dnia 17.12.1994 Walne Zebranie Oddziału Poznańskiego PTM wybrało nowe władze. Prezesem Oddziału został doc. dr hab. Zbigniew Palka (UAM). Wybrany za Zebraniu Zarząd ukonstytuował się w następującym składzie: v-ce prezes – dr Konrad Knitter (PP), sekterarz – dr Mirosława Mikosz (UAM), skarbnik – doc. dr hab. Andrzej Sołtyśiak (UAM), członkowie Zarządu – prof. dr hab. Stanisław Szuffla (UAM), prof. dr hab. Stanisław Mejza (AR), dr Marian Dawidowski.

* * * * *

Z opóźnieniem, choć z nie mniejszą przyjemnością, przekazujemy informację o pozamatematycznym sukcesie pracownika naszego Wydziału, mgra Krzysztofa Jassemę. W listopadzie ubiegłego roku, grając w parze z Krzysztofem Oppenheimem, zdobył on II miejsce w prestiżowym turnieju brydżowym Trofeo Siciliana w Cefalu koło Palermo. I miejsce zajęli także reprezentanci Polski. Obie pary zdeklasowały w turnieju 250 par z europejskiej czołówki.

* * * * *

W dniach 4–15.01.1994 Wydział Matematyki i Informatyki gości profesora Edwarda Scheinermana i dr Karen Singer z The John Hopkins University w Baltimore. Profesor Scheinerman wygłosił dnia 7.01.1994 wykład zatytułowany “Fractional dimension of partially ordered sets”.

* * * * *

W dniach 16–23.01.1994 gościem Zakładu Teorii Obliczeń Wydziału Matematyki i Informatyki będzie prof. Michiel van Lambalgen (Amsterdam), wybitny specjalista z logiki matematycznej i podstaw probabilistyki. Gość wygłosi następujące wykłady:

1. “Randomness, Independence and the Axiom of Choice” – na seminarium Polskiego Towarzystwa Logiki i Filozofii Nauki wspólnie z Polskim Towarzystwem Filozoficznym, w poniedziałek 17.01.1994 o godz. 17.00, w sali 215 Instytutu Filozofii UAM (ul. Szamarzewskiego),

2. “Generalized Quantifiers as Substructural Logics” – na seminarium Zakładu Logiki i Zakładu Teorii Obliczeń, we wtorek 18.01.1994 o godz. 10.15, w sali 113 Collegium Mathematicum,

3. “Randomness, from von Mises to the Present” – na Kolokwium Wydziałowym Wydziału Matematyki i Informatyki, w piątek 21.01.1994 o godz. 13.00, w sali 318 Collegium Mathematicum.

Wizyta prof. Michiela van Lambalgena w Polsce w dniach 9.–23.01.1994 jest finansowana przez program TEMPUS JEP 1941 “Language, Cognitive Science and Information Technology”.

* * * * *

Prof. dr hab. Wojciech Buszkowski w dniach 9–12.12.1993 przebywał na Uniwersytecie w Amsterdamie, gdzie w czasie konferencji “Integrating Logic and Linguistics” wygłosił referat zatytułowany “Mathematical Linguistics and Proof Theory”.

* * * * *

Dr hab Mieczysław Mastyło będzie w dniach 4.01.–30.06.1994 prowadzić badania naukowe na Uniwersytecie Missouri – Columbia.

* * * * *

Studenci V roku matematyki, Katarzyna Wojkowska i Marek Szczerba, rozpoczynają w styczniu 1994 roku sześciomiesięczny staż na Wydziale Matematyki i Informatyki Uniwersytetu w Amsterdamie, finansowany przez program TEMPUS JEP 1941 “Language, Cognitive Science and Information Technology”. Ten sam program finansuje staże stu-

dentów Wojciecha Kwarciańskiego z filologii angielskiej (6 miesięcy, Edynburg-Groningen) oraz Macieja Błaszaka z biologii (3 miesiące, Edynburg).

★ ★ ★ ★ ★

Notatka

Studenci matematyki często zwracają uwagę na to, że wykłady z topologii są zbyt abstrakcyjne i nie dają wystarczającej informacji o poznawanym przez nich przedmiocie. Zgodnie z aktualnym programem, większość studentów pierwszy i ostatni kontakt z topologią ma przez okres jednego semestru. W tym czasie zwykle można przedstawić trochę informacji o topologii ogólnej niezbędnej przy uczeniu się analizy matematycznej. Krótki czas przeznaczony na ten wykład po prostu nie pozwala na realizację większej ilości materiału. U studentów powstaje bardzo błędne wrażenie, że topologia to tylko abstrakcyjny teoriomnogościowy język potrzebny do uprawiania analizy. Tymczasem XX wiek jest okresem burzliwego rozwoju różnych działów topologii, takich jak topologia algebraiczna, różniczkowa, geometryczna, czy też obszerny dział topologii rozmaitości. Rozwinięte metody i techniki są szeroko stosowane w wielu innych dyscyplinach matematycznych, a uzyskane wyniki zalicza się do najwybitniejszych osiągnięć matematyki XX wieku. Świadczy o tym choćby liczba medali Fieldsa przyznanych na Międzynarodowych Kongresach Matematyków za rezultaty związane z topologią. Ostatnio lawinowo rośnie liczba publikowanych książek o topologii, które zawierają także najnowsze wyniki. Ale jeszcze bardziej zwraca uwagę fakt, że coraz większa liczba książek przeznaczona na pierwszy kurs z topologii nie przedstawia tylko topologii ogólnej, lecz omawia również wybrane rezultaty z innych działów topologii. Książki te dużo uwagi poświęcają rozmaitościom topologicznym, różniczkowym i posiadającym tzw. PL strukturę. Ten fakt łatwo zrozumieć, gdy zdamy sobie sprawę, że z obiektów topologicznych właśnie rozmaitości zrobiły największą karierę, koncentrując uwagę wielu matematyków pracujących nad różnymi działami matematyki. Rozmaitości badane są w takich działach matematyki jak geometria różniczkowa, topologia różniczkowa, topologia algebraiczna, geometria algebraiczna – są nieodzowne przy uprawianiu analizy globalnej, teorii grup Liego – zjawiają się w teorii równań różniczkowych i teorii krzywych eliptycznych, a ostatnio odgrywają coraz większą rolę w fizyce matematycznej, np. w teorii pól kwantowych. Może więc przy okazji dokonywanych zmian w programach nauczania na Wydziale Matematyki i Informatyki UAM, warto by zastanowić się nad wykonaniem kolejnego kroku w kierunku unowocześnienia programu studiów przez dodanie jednego semestru obowiązkowego kursu z topologii rozmaitości. Kurs taki (o bardzo elementarnym charakterze) powinien dać podstawową “geometryczną” wiedzę o rozmaitościach i powinien zasignalizować ich znaczenie we współczesnej matematyce i fizyce matematycznej.

dr Krzysztof Pawałowski

★ ★ ★ ★ ★